

T 3/1 Místo a úloha zatarasování, typy ženijních zátarasů

1. Úvod.
2. Místo a úkoly zatarasování.
3. Rozdělení zátarasů.

1 Úvod

Operace a opatření k omezení činnosti protivníka ovlivňují schopnost volného manévru protivníka a brání mu ve využívání vlastností terénu. Mohou také snižovat početní převahu protivníka a směřovat jej do prostorů, které jsou výhodné pro vlastní vojska a kde může být efektivně ničen a poražen. Při plánování opatření k omezení činnosti musí být brány v úvahu také požadavky na manévr vlastních sil. Opatření k omezení činnosti musí být tedy správně vyvážené tak, aby narušovaly mobilitu protivníka a zároveň neomezovaly schopnost volného manévru vlastních vojsk.

Hlavními úkoly opatření k omezení činnosti protivníka jsou:

- zřizování zátarasů – zahrnuje širokou škálu činností, jako je použití min, trhavin (např. ničení objektů), zemní práce apod., pro dosažení požadovaného účinku v závislosti na situaci,
- zesilování umělých překážek – zesilování umělých terénních prvků, objektů a zařízení a zároveň již zřízených zátarasů,
- zesilování přírodních překážek – zlepšování omezujících vlastností přírodních překážek,
- zvyšování součinnosti mezi druhy vojsk. Význam jednotlivých překážek může být značně zvýšen jejich překrytím efektivními palbami.

Zatarasování (zřizování zátarasů) je jedním z úkolů ženijních opatření k omezení činnosti protivníka. Cílem těchto opatření je způsobit protivníkovi ztráty, omezit, zpomalit nebo zastavit jeho pohyb nebo jej usměrnit do prostorů, kde může být poražen nebo zničen.

Zátaras se zřizují v souladu se zámyslem boje (rozhodnutím vševojskového velitele), systémem paleb a plánovaným manévrem vlastních vojsk (s ohledem na vyhrazené prostory), v návaznosti na přírodní překážky a vzájemně se sladují tak, že vytváří ucelený komplex (systém zátarasů).

Základní pojmy

Překážka

- je přírodní nebo umělý útvar v terénu, který ovlivňuje pohyb a činnost osob a techniky. Rozdělení překážek je znázorněno na obrázku 1.

Přírodní překážky

- přirozená tvárnost terénu a terénní předměty, které znemožňují nebo znesnadňují pohyb nebo bojovou činnost vojsk.

Umělé překážky

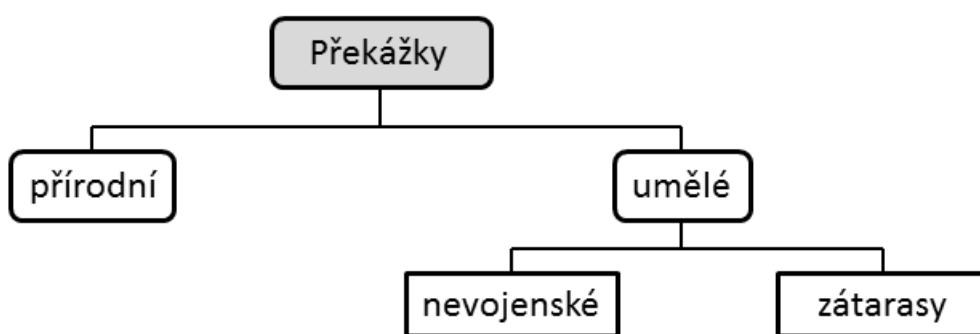
- uměle vytvořené terénní prvky a předměty, které svými vlastnostmi omezují činnost vojsk.

Zátarasy

- umělé překážky zřízené pro vojenské účely s cílem omezit nebo znemožnit pohyb a činnost vojsk protivníka a způsobit mu ztráty, a které obvykle vyžadují specifické prostředky pro jejich překonání.

Systém zátarasů

- koordinované zřízení zátarasů určených nebo používaných ke zjišťování, navádění, usměrňování, omezování, zpomalování nebo zastavování pohybu protivníka, k jeho zdržování a způsobování ztrát.

Obrázek 1 – Rozdělení překážek

2 Místo a úkoly zatarasování

Zatarasování je činnost, která spočívá ve zřizování zátarasů všech druhů na směrech předpokládaného postupu nepřítele a v ničení komunikací a objektů, které by mohl nepřítel využít.

K tomu, aby zřizované zátarasy plnily požadované cíle, jsou na zatarasování kladeny následující požadavky:

- účinnost a překvapivost,
- integrace do plánu boje (činnosti),
- sladění s palebným systémem a záměrem boje,
- udržování a kontrola,
- předávání informací,
- jednoznačná a přesná evidence.

Zátarasy se zřizují v souladu se zámyslem boje (rozhodnutím velitele), systémem paleb a plánovaným manévrem vlastních vojsk (s ohledem na vyhrazené prostory), v návaznosti na přírodní překážky. Zátarasy se vzájemně sladují tak, že vytváří ucelený komplex - systém

zátarasů. Systém zátarasů tedy tvoří zátarasy různého typu, určení a provedení, které jsou zřizovány v souladu s plánovanou bojovou činností s využitím terénních nerovností a přírodních překážek.

Při zřizování zátarasů se berou v úvahu další faktory, zejména:

- síly, prostředky a vybavení protivníka a jeho možnosti při překonávání zátarasů,
- vlastní možnosti ve zřizování zátarasů, především dispozice sil, prostředků a času.

Vždy se zřizují takové zátarasy, které jsou v dané situaci nejúčinnější a dají se zřídit v co nejkratší době.

Záatarasy musí být:

- těžko překonatelné,
- dostatečně odolné rychlému odstranění nebo narušení protivníkem,
- rychle vybudovatelné prostředky, které jsou k dispozici,
- neomezující pro manévr a pohyb vlastních vojsk,
- přizpůsobené terénu,
- skryté před pozorování protivníkem,
- maskované,
- překvapivé,
- kryté palbou a střežené.

3 Rozdělení zátarasů

Záatarasy je možno dělit z různých hledisek:

- podle účinku,
- podle určení,
- podle orientace,
- podle účelu.

Podrobnější rozdělení je patrné z obrázku 2.

Výbušné záatarasy se zřizují z výbušného materiálu, jako jsou pozemní miny, časované miny a výbušniny.

Nevýbušné záatarasy jsou zřizovány s využitím zemních strojů, výbušnin a dalšího výpomocného materiálu, jako např. dřevo nebo ostnatý drát.

Kombinované záatarasy tvoří kombinace nevýbušného a výbušného záatarasu, např. protitankový příkop zesílený protitankovými minami.

Obrázek 2 – Rozdělení zátarasů